

Ruimtelijke onderbouwing
voor het oprichten van een mestsilo
op het perceel Hogerhuisdyk 20
te Bitgummole

Colofon:

Opdrachtgever: Firma Wassenaar
 Hogerhuisdyk 20
 te Bitgummole

Contactpersoon: De heer A. Wassenaar

Uitgevoerd door: Pietersma en Spoelstra ROM bv te Drogeham
Contactpersoon: Mw. T. Veenstra
Telefoon: 0512-369900
Telefax: 0512-369901
Email: tveenstra@psrom.nl
Projectnummer: 50080/TV/JP/118 v2

Datum: Drogeham, 31 januari 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Projectgebied	3
2. Projectbeschrijving	4
2.1 Het initiatief	4
3. Beleid	6
4. Omgevingsaspecten	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Milieuzonering	8
4.3 Geluid	8
4.4 Luchtkwaliteit	9
4.5 Geur	9
4.6 Ecologie	10
4.6.1 Wet natuurbescherming-soortenbescherming	10
4.6.2 Wet natuurbescherming-gebiedsbescherming	10
4.7 Archeologie	10
4.8 (Externe) veiligheid	12
4.8.1 Algemeen	12
4.8.2 Externe veiligheid inrichtingen	12
4.8.3 Weg- en railtransport gevaarlijke stoffen	12
4.8.5 Overige calamiteiten	12
4.9 Water	12
4.10 Bodem	13
4.11 Kabels en leidingen	13
4.12 Landschappelijke inpassing	13
5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	14
5.2 Economische uitvoerbaarheid	14

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Op het perceel Hogerhuisdyk 20 te Bitgummole is het loon- en transportbedrijf annex melkrundveehouderij van de fa. Wassenaar gevestigd. Het bedrijf is, naast het reguliere agrarisch loonwerk, gespecialiseerd in transport, opslag en aanwending van mest. Het voornemen bestaat thans om een extra mestsilo op te richten.

In verband met deze plannen zal een omgevingsvergunning ex artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) worden aangevraagd. Omdat het initiatief in strijd is met het ter plaatse vigerende bestemmingsplan, is realisering hiervan enkel mogelijk indien met de aan te vragen omgevingsvergunning van dit bestemmingsplan zal worden afgeweken.

Ten behoeve van deze vergunningaanvraag zal een ruimtelijke onderbouwing moeten worden opgesteld die de planologische aanvaardbaarheid van de voorgenomen ontwikkeling nader onderbouwt. De onderhavige notitie beoogt hierin te voorzien.

1.2 Projectgebied

Zoals uit het bovenstaande duidelijk is geworden omvat het projectgebied het deel van het bedrijfsperceel waarop het bedrijf is gevestigd en alwaar de silo wordt opgericht.

Figuur 1: ligging van het projectgebied

Het projectgebied is indicatief weergegeven in figuur 1.

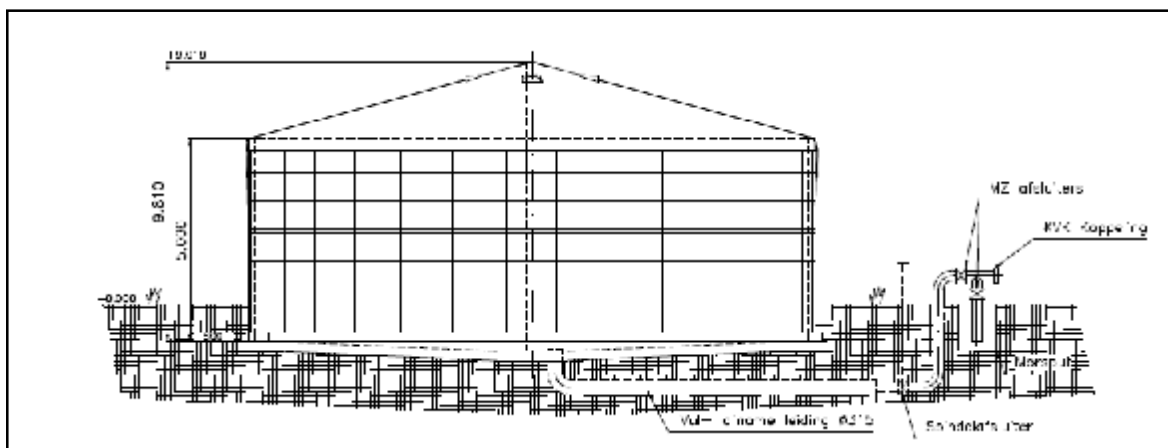
2. Projectbeschrijving

2.1 Het initiatief

Loonbedrijf fa. Wassenaar is een familiebedrijf dat zich voornamelijk bezig houdt met het houden van melkvee, alsmede agrarisch loonwerk en transport. Als nevenactiviteiten wordt groenafval van derden gecomposteerd en worden verbrandingsresten uit houtkachels van tuinders uit de omgeving ingezameld en opgeboukt voor hergebruik als verhardingsmateriaal.

Het loon- en transportbedrijf is sinds 2008 (na verplaatsing van een locatie elders) op de huidige locatie gevestigd. Op deze locatie was voorheen een melkrundveehouderij aanwezig. Hoewel de fa. Wassenaar na de verplaatsing in eerste instantie de aandacht heeft gericht op de opbouw van het loon- en transportbedrijf, is inmiddels ook het oorspronkelijke melkveebedrijf weer volledig actief (120 st. melkvee en 72 st. bijbehorend jongvee). In de opstartperiode werden de mestkelders onder de aanwezige ligboxenstallen (inhoud ca. 1.500 m³) en de beide naastgelegen mestsilos (inhoud totaal ca. 2.500 m³) aangewend voor het loonbedrijf. Inmiddels worden deze opslagvoorzieningen weer gebruikt voor het melkveebedrijf en heeft het loonbedrijf gedeelte inmiddels een te kort aan opslagfaciliteiten. In dit kader heeft het bedrijf ter compensatie van de ontstane situatie het voornemen om een extra mestsilo op te richten.

De mestsilo heeft een inhoud van 5.000 m³. In de figuur 2 is deze weergegeven op de tekening.

Figuur 2: mestbassin met afdekking (5000 m³)

De mestsilo wordt aan de noordoostzijde van de bestaande bedrijfsbebouwing gesitueerd, tussen de beide reeds aanwezige silos. In figuur 3 is de toekomstige bebouwings situatie van het perceel weergegeven.

Figuur 3: overzicht toekomstige bebouwingssituatie

3. Beleid

3.1 Rijksbeleid

Het beleid van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit van Nederland tot 2040 is neergelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor deze belangen acht het Rijk zich verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Buiten deze 13 nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vormt het juridisch kader om het rijksbeleid te boren.

Het rijk kiest drie doelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

1. Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur;
2. Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

De 13 nationale belangen waarvoor het rijk zich verantwoordelijk acht, vloeien voort uit de hier voor genoemde 3 doelen. Deze belangen zijn gelijkwaardig aan elkaar en beïnvloeden elkaar onderling. In het SVIR is een eerste integrale afweging van deze belangen gemaakt. De benoemde rijksbelangen hebben geen betrekking op de ontwikkelingen die binnen het onderhavige plangebied zijn voorgenomen.

3.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal omgevingsbeleid van de provincie Fryslân is neergelegd in het Provinciaal Streekplan. Dit beleid heeft zijn juridische vertaling gekregen in de provinciale omgevingsverordening Romte (POV). In deze verordening zijn regels gesteld waarmee bij het vaststellen van ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Op grond van de provinciale verordening Romte (artikel 7.1.2) zijn agrarische hulpbedrijven, waaronder het bedrijf van de fa. Wassenaar kan worden gerangschikt, worden toegestaan in het landelijk gebied, onder meer wanneer deze activiteiten plaatsvinden op een bestaand bouwperceel van een agrarisch bedrijf en zorgvuldige inpassing in de omgeving gewaarborgd is. De oprichting van de mestsilo past binnen de aard van de bedrijfsactiviteiten van het loon- en transportbedrijf en de melkveehouderij. In die zin kan worden gesteld dat de voorgenomen activiteiten en bijbehorende bebouwing passen binnen het provinciale beleid en de verordening.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Bestemmingsplan Buitengebied

Het vigerende ruimtelijke beleid voor het buitengebied is neergelegd in de Beheersverordening Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Menameradiel. Op de gronden van het projectgebied rust op grond van dit bestemmingsplan de bestemming "Landelijk Gebied". Deze bestemming staat in hoofdzaak het agrarisch gebruik van deze gronden

toe. Het oprichten van een bijbehorende mestsilo's is echter niet toegestaan, omdat de gronden ter plaatse niet als bouwperceel zijn aangeduid.

De bestaande bedrijfsactiviteiten en - bebouwing is destijds in afwijking van het bestemmingsplan, met toepassing van een vrijstellings-bevoegdheid vergund. Zoals ook in het voorgaande onder 3.2 (provinciaal beleid) is aangegeven, vormt het oprichten van een mestsilo een uitbreiding van de bestaande bedrijfsactiviteiten die aansluit bij de transport- en opslagactiviteiten van mest die het bedrijf reeds uitoefent. De activiteiten zijn agrarisch gerelateerd en zullen plaatsvinden op een agrarisch bouwperceel. Om die reden kan worden geconstateerd dat de activiteiten weliswaar in strijd zijn met het vigerende plan Buitengebied, maar anderzijds passend zijn binnen het gemeentelijk beleid. Aanpassing van het bestemmingsplan in het kader van een toekomstige integrale herziening daarvan ligt dan ook in de rede.

4. Omgevingsaspecten

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden diverse omgevingsaspecten die van invloed op het plangebied kunnen zijn, aan de orde gesteld. Per onderdeel zal worden aangegeven welke (relevante) wet- en regelgeving geldt en wat voor invloed dit heeft op het plangebied en de daarin voorgestane ontwikkeling.

4.2 Milieuzonering

Ter bescherming van de leefkwaliteit is het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende en milieugevoelige functies noodzakelijk. Om die reden moet worden onderzocht of in de directe omgeving van het perceel milieugevoelige functies aanwezig zijn en in welke mate de agrarische activiteiten, die vanuit het plangebied worden uitgeoefend, hinderlijk zijn voor deze (gevoelige) functies.

In de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" zijn de meest voorkomende vormen van bedrijvigheid beoordeeld op grond van hun hinderlijkheid en aan de hand daarvan verdeeld in een zestal milieucategorieën. Op grond van de mate van milieuhinderlijkheid wordt geadviseerd een bepaalde afstand ten opzichte van gevoelige functies aan te houden, zoals woningen, scholen, e.d. Deze afstandsnormen zijn indicatief van aard.

Het loon- en transportbedrijf wordt in de genoemde brochure gerangschikt onder 'Dienstverlening ten behoeve van de landbouw' (SBI-016). De grootste afstand die ten opzichte van gevoelige functies moet worden aangehouden bedraagt 30 meter. Deze afstand wordt geadviseerd in verband met geur en geluid. Het betreft hier indicatieve afstanden; afhankelijk van de situatie ter plaatse kan een kleinere afstand worden aangehouden, mits goed gemotiveerd.

Op grond van milieuwet- en regelgeving kan nader worden gestuurd. Op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) zal voor (onder meer) het milieuonderdeel een omgevingsvergunning moeten worden aangevraagd, waarvoor de Wet Milieubeheer het belangrijkste wettelijk beoordelingskader zal vormen.

4.3 Geluid

Geluidsbronnen binnen de inrichting

Bij een mestsilos vormen het verpompen en mixen de relevante geluidsbronnen. In het vigerende akoestisch onderzoek (11 oktober 2007) zijn voor het verpompen en mixen in dit kader respectievelijk 2:30 uur en 1:00 uur per dag opgenomen met de restrictie dat er slechts één (1) silo per dag gemixt mag worden.

De activiteiten met betrekking tot het verpompen en mixen van de bestaande mestkelders en silo's ten behoeve van de eigen melkvee-tak zijn zeer beperkt van omvang. De activiteiten met de gevraagde extra mestilo zijn in feite bestaande activiteiten die passen binnen de kaders van het genoemde akoestisch onderzoek.

Verkeerslawaaï

De oprichting van een extra mestilo is bedoeld als een interne compensatie van de opslagcapaciteit tussen de melkvee- en de transport-tak van het bedrijf. De invloed op de verkeersaantrekkende werking is nihil.

4.4 Luchtkwaliteit

In de Wet luchtkwaliteit (2007) zijn normen opgenomen voor de kwaliteit van de buitenlucht. Deze normen hebben betrekking op de concentraties in de buitenlucht van een aantal luchtverontreinigende stoffen. Het betreft de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxide, fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}), lood, koolmonoxide en benzeen. Deze wetgeving vloeit voort uit normen voor luchtkwaliteit die door de Europese Unie zijn gesteld.

Om aan deze Europese normen te voldoen zijn in Nederland extra maatregelen nodig, met name voor fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂). De Nederlandse overheid heeft hiervoor het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) opgesteld. Projecten die van dit NSL deel uitmaken hoeven niet afzonderlijk aan de wettelijke normen te worden getoetst. De nieuwvestiging van het onderhavige agrarische bedrijf vormt geen NSL-project, zodat een afzonderlijke toetsing aan de Wet Luchtkwaliteit vereist is.

Op grond van de wet moet een bestuursorgaan bij onder meer het opstellen van een bestemmingsplan dat gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit aantonen dat bij de uitvoering van dat plan:

- de wettelijke grenswaarden voor de genoemde stoffen niet worden overschreden, dan wel
- bij een beperkte toename van de concentratie van één of meer van de genoemde stoffen door een met het project samenhangende maatregel/effect de luchtkwaliteit per saldo verbetert, dan wel
- het project *niet in betekenende mate* bijdraagt aan de concentratie van een stof waarvoor een grenswaarde is opgenomen.

In het “Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)” (hierna: Besluit nibm) is het begrip ‘niet in betekenende mate’ nader uitgewerkt.

Wanneer de bijdrage van het project aan de concentraties van fijn stof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂) niet groter is dan 3% van de wettelijke grenswaarden voor die stoffen, draagt het project niet in betekenende mate bij aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Voor bepaalde landbouwinrichtingen wordt op voorhand al aangenomen dat zij niet in betekenende mate zullen bijdragen aan de luchtkwaliteit. Deze zijn opgenomen in een ministeriële regeling (Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteit)). Deze regeling is echter niet van toepassing op loon- en transportbedrijven.

Bij de voorgenomen wijziging in de bedrijfsactiviteiten komen echter geen extra luchtverontreinigende stoffen vrij, waarvoor in de Wet luchtkwaliteit grenswaarden zijn opgenomen. Ook het verkeer van en naar de inrichting zal niet noemenswaardig toenemen als gevolg van de wijziging. Het planvoornemen zal dan ook niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leiden.

4.5 Geur

Op grond van artikel 3.51 van het Activiteitenbesluit gelden er vaste afstanden voor mest-silo's en geurgevoelige objecten. Een mestbassin dient ten minste op een afstand van 100 meter te zijn gelegen van een geurgevoelig object. In afwijking hiervan geldt een afstand van minimaal 50 meter wanneer het geurgevoelige object onderdeel uitmaakt van een veehouderij. De dichtstbijzijnde woning van derden is een gelegen op een afstand van meer dan 300 meter ten westen van het bedrijfsperceel. De afstand t.o.v. de geurgevoelige objecten wijzigt niet als gevolg van de nieuwe gewenste mestsilo.

Dit betekent dat naar verwachting geen onaanvaardbare geurhinder optreedt in de omgeving van nabijgelegen geurgevoelige objecten.

4.6 Ecologie

4.6.1 Wet natuurbescherming-soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft o.a. ten doel in het wild levende planten en dieren te beschermen. Of zich beschermde soorten voordoen in het plangebied, zal in beginsel door een verkennend ecologisch onderzoek kunnen worden aangetoond. In het onderhavige geval is hier echter van af gezien.

De op te richten mestilo is direct aansluitend op de bestaande bedrijfsbebouwing geprojecteerd tussen twee reeds bestaande mestilo's. In en rondom de bestaande bebouwing bestaat een intensief bedrijfsmatig gebruik. Het is zeer onwaarschijnlijk dat op de betreffende gronden beschermde plantensoorten voorkomen of dat het gebied wordt gebruikt door beschermde diersoorten. De gronden zijn vanwege hun ligging tegen de bedrijfsbebouwing en de verstoring die hiervan en van de bedrijfsactiviteiten uit gaat niet geschikt voor broedvogels. Om deze redenen wordt het niet zinvol geacht een verkennend ecologisch onderzoek uit te laten voeren. Samengevat kan worden gesteld dat zich in dit opzicht naar alle waarschijnlijkheid geen belemmeringen zullen voordoen voor de voorgenomen ontwikkeling binnen het projectgebied.

4.6.2 Wet natuurbescherming-gebiedsbescherming

Het plangebied zelf valt niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van ca. 10 kilometer ligt de Waddenzee, die als Natura 2000-gebied is aangewezen. Naar verwachting zullen de voorgenomen bedrijfsactiviteiten geen invloed hebben op dit natuurgebied. In de eerste plaats omdat de mestopslagsilo is voorzien van een afdekking en de emissie van ammoniak en methaan daarmee nagenoeg wordt voorkomen. Mede vanwege de relatief grote afstand tot dit gebied kunnen significante negatieve effecten op het gebied als gevolg van het voornemen worden uitgesloten.

4.7 Archeologie

Het verdrag van Malta beoogt het cultureel erfgoed in de bodem te beschermen. Eén van de doelstellingen van het Verdrag van Malta is de afstemming van het archeologisch belang met de ruimtelijke ordening. Daarom heeft de wetgever ervoor gekozen om de bescherming van het archeologisch erfgoed in te bedden in de ruimtelijke ordening.

Op de provinciale kaart FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra) is aangegeven welke gebieden in Fryslân in archeologisch opzicht als waardevol aan te merken zijn. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen twee perioden, te weten de periode steentijd-bronstijd en de periode ijzertijd-middeleeuwen. Na raadpleging van beide kaarten is gebleken dat het projectgebied zich bevindt in een gebied waar mogelijk archeologische resten aanwezig kunnen zijn uit de periode ijzertijd-middeleeuwen. De kaart (zie figuur 5) geeft aan dat een karterend onderzoek moet worden uitgevoerd bij ingrepen die groter zijn dan 500 m². De totale oppervlakte van de op te richten silo's is groter dan 500 m², zodat in beginsel aan de onderzoeksverplichting moet worden voldaan.

De op te richten mest- en sleufsilos zullen niet worden gefundeerd, zodat de onderliggende gronden niet zullen worden geroerd. Overigens is de huidige en toekomstige bedrijfsbebouwing opgericht op een voormalig agrarisch bedrijfsperceel, zodat de grond in het verleden reeds is geroerd.

4.8 (Externe) veiligheid

4.8.1 Algemeen

Externe veiligheid beschrijft de risico's die ontstaan als gevolg van opslag of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transportroutes voor gevaarlijke stoffen. Op beide categorieën is verschillende wet- en regelgeving van toepassing.

4.8.2 Externe veiligheid inrichtingen

Op grond van het Besluit Externe veiligheid Inrichtingen (Bevi) moet afstand worden aangehouden tussen risicovolle en risicogevoelige functies. Risicovolle functies betreffen hoofdzakelijk bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken, welke veiligheidsrisico's opleveren voor hun directe omgeving. Het bedrijf vormt geen inrichting die onder de werkingssfeer van het Bevi valt.

4.8.3 Weg- en railtransport gevaarlijke stoffen

De huidige regelgeving voor transport van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water staat beschreven het 'Besluit transportroutes externe veiligheid' (Btev).

Het plangebied is gelegen aan de Hogerhuisdyk. Over deze weg vindt geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Bovendien behelst de aanvraag, waarop de onderhavige ruimtelijke onderbouwing ziet, de oprichting van een mestsilos. Dit vormt geen (kwetsbaar) object voor gevaarlijke stoffen.

4.8.4 Transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen

Voor transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen geldt per 1 januari 2011 het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In de nabijheid van het plangebied komen geen buisleidingen voor transport van gevaarlijke stoffen als bedoeld in voornoemd besluit.

4.8.5 Overige calamiteiten

De Noordwest-tangent ligt direct ten oosten van het onderhavige bedrijfsperceel. In dit verband is onderzocht in hoeverre zich mogelijk calamiteiten kunnen voordoen die gevolgen hebben voor het wegverkeer. De enige denkbare situatie die zich zou kunnen voordoen is het lekken van mest uit de aanwezige mestsilos. Het risico dat zich een dergelijke situatie voordoet is echter verwaarloosbaar. De mestsilos wordt volgens de daarvoor geldende richtlijnen gebouwd. Lekkage van mest is om die reden nagenoeg uitgesloten. Ingeval er onverhoopt wel mest zou weglekken, zal deze zich verder over het bedrijfsterrein verspreiden. Tussen het bedrijfsperceel en de weg ligt bovendien een vaart met een breedte van ca. 7 meter. Deze fungeert in een dergelijke situatie als buffer. De kans dat weglekkende mest op het wegdek terecht zal komen kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Voor het overige zullen zich geen denkbare calamiteiten voordoen.

4.9 Water

Vanwege het belang van het water in de ruimtelijke ordening, moet bij nieuwe ruimtelijke projecten worden aangegeven op welke wijze in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. De verplichting hiertoe vloeit voort uit het bepaalde hieromtrent in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De plek waar de nieuwe mestsilos geïmplementeerd staat is reeds verhard. Watercompensatie speelt bij dit project dan ook niet.

4.10 Bodem

Op de op te richten mestilo's is het Besluit mestbassins milieubeheer van toepassing. De aanleg en het gebruik en onderhoud van de silo's zal plaatsvinden overeenkomstig de Richtlijnen Mestbassins 1992. In dat opzicht bestaat geen risico op verontreiniging van de bodem.

4.11 Kabels en leidingen

In het projectgebied en de directe omgeving daarvan komen geen kabels en/of leidingen voor die in planologisch opzicht relevant zijn voor het projectgebied.

4.12 Landschappelijke inpassing

Naar aanleiding van een grondtransactie tussen de fa. Wassenaar en de provincie Fryslân, in verband met de aanleg van de Noordwest-tangent, is door de provincie in samenwerking met de gemeente Menameradiel een inpassingplan gemaakt. Aan dit plan is inmiddels uitvoering gegeven.

5. Uitvoerbaarheid

Wettelijk bestaat de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een omgevingsvergunning waarbij van het vigerende bestemmingsplan wordt afgeweken. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het ontwerp van de omgevingsvergunning zal overeenkomstig de openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht ter inzage worden gelegd. Tijdens deze termijn kunnen door derden zienswijzen worden ingediend. Hier uit zal blijken of maatschappelijk draagvlak voor het initiatief bestaat.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Het project betreft een particulier initiatief, waarmee de gemeente geen financiële bemoeienis heeft. De aanvrager draagt de kosten voor de procedure en de uitvoering van het project. Hiervoor zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar zijn. Het project wordt daarmee economisch uitvoerbaar geacht.